

діяльність слід почати з відправлення від імені українського уряду чіткого повідомлення на адресу тих, хто займається підробками та піратством, меседжа, що така діяльність більше не допускатиметься і що реалізація більш суворого законодавства у сфері інтелектуальної власності призведе до застосування більш суворих покарань. Такі дії допоможуть переконати бізнесменів і споживачів, які діють у межах закону, в тому, що держава серйозно ставиться до захисту прав інтелектуальної власності та закликати їх до підтримки таких зусиль.

Список використаних джерел:

1. Цивільний кодекс України: Кодекс України, Закон від 16.01.2003 р. № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>
2. «ОСТА 2011 – Organized Crime Threat Assessment URL: <http://www.europol.eu>
3. Український альянс по боротьбі з підробками і піратством URL: <http://uaacp.org>.

УДК 347.9

*Пилип'юк Влада,
здобувач ступеня вищої освіти бакалавра
ННІ № 1 НАВС
Науковий керівник: Боровська Ірина,
кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри цивільно-правових
дисциплін НАВС*

СУД ЯК ОБОВ'ЯЗКОВИЙ СУБ'ЄКТ ЦИВІЛЬНИХ ПРОЦЕСУАЛЬНИХ ПРАВОВІДНОСИН

Формою правової реалізації цивільних процесуальних норм є цивільні процесуальні правовідносини. Як слушно зазначає В. В. Комаров, що будь-які правовідносини, у тому числі й цивільні процесуальні, фіксують коло осіб, на яких поширюється дія правових норм, закріплюють конкретну поведінку, яка повинна чи може бути здійснена, суб'єктивні права й обов'язки суб'єктів [1, с. 97].

Для детального розгляду досліджуваної тематики зазначимо, що суб'єктами цивільних процесуальних правовідносин є суд та учасники судового процесу, які у свою чергу диференційовані в залежності від їх функціонального призначення у цивільному судочинстві на учасників справи, представників та інших учасників судового процесу.

У ст. 124 Конституції України суд визначений як єдиний юрисдикційний орган, який здійснює правосуддя, юрисдикція якого поширюється на будь-який юридичний спір. Делегування функцій

судів, а також привласнення цих функцій іншими органами чи посадовими особами не допускаються.

Характеризуючи суд як обов'язкового суб'єкта цивільних процесуальних правовідносин слід виокремити його головні ознаки, а саме: суд є єдиним суб'єктом, який володіє владним повноваженнями; має характерну йому функцію – вирішення справи по суті; має процесуальну зацікавленість, тобто правильний та швидкий розгляд і вирішення справи; не має матеріально-правової зацікавленості, оскільки не є суб'єктом спірного правовідношення [2].

Деякі науковці, одним з яких є О. Ф. Козлов вважають, що не можна говорити про суд як суб'єкта цивільних процесуальних правовідносин взагалі, слід говорити про суд конкретної інстанції [3, с. 5–6].

Ми погоджуємося з указаною думкою, зважаючи на чітко визначену правосуб'єктність судових органів в залежності від їх приналежності до певної ланки судової системи. Адже, як слушно зазначено у науковій літературі, кожен судовий орган, чи то місцевий суд, суд апеляційної чи касаційної інстанції, наділяється властивими тільки йому юрисдикцією і комплексом повноважень. Компетенція судових органів є строго індивідуальною і цілеспрямованою [4, с. 214].

Водночас суд можна розглядати також як суб'єкта цивільних процесуальних правовідносин незалежно від його інстанційної юрисдикції, а передусім як учасника провадження у конкретній справі, тобто як суб'єкта конкретних правовідносин, що виникають при розгляді і вирішенні справи у порядку цивільного судочинства.

Відповідно до цивільного процесуального законодавства України розгляд справ здійснюється у трьох судових інстанціях: першій, апеляційній та касаційній (ст. 23–25 ЦПК України), кожна з яких характеризується законодавчо регламентованими складом суду, особливостями процесуальної форми, а також комплексом законодавчо визначених повноважень суду та процесуальних прав і обов'язків учасників судового процесу.

Варто констатувати, що по своїй суті повноваження можуть бути предметними і функціональними. Предметними є такі повноваження органу судової влади, які визначають межі юрисдикції названого суб'єкта правовідносин. Функціональні повноваження – це різного роду дії судового органу в процесі відправлення правосуддя, пов'язані з вирішальними діями суду по курівництву процесом [4, с. 215].

Так, суд першої інстанції – це суд, уповноважений на початковому рівні розглянути й вирішити справи, віднесені до їх юрисдикції. Судовий процес на даному етапі завершується актом правосуддя – ухваленням рішення суду. Розгляд справи у суді першої інстанції здійснюється одноособово суддею, який є головуєчим і діє

від імені суду, якщо інше не передбачено ЦПК України (ч. 1 ст. 34 ЦПК України), а також колегіально при розгляді і вирішенні справ у порядку окремого провадження цивільного судочинства, у випадках встановлених ч. 4 ст. 293 ЦПК України, – колегією у складі одного судді і двох присяжних, які при здійсненні правосуддя користуються всіма правами судді (ч. 2 ст. 34 ЦПК України).

Суд апеляційної інстанції – це суд, який переглядає рішення, ухвалені судом першої інстанції, що не набрали законної сили. Метою здійснення судочинства на відповідній стадії судового процесу є перевірка законності і (або) обґрунтованості рішень суду першої інстанції в межах доводів та вимог апеляційної скарги. В суді апеляційної інстанції не приймаються і не розглядаються позовні вимоги та підстави позову, що не були предметом розгляду в суді першої інстанції (ч. 6 ст. 367 ЦПК України). Апеляційне провадження характеризується колегіальним розглядом справи. Так, відповідно до ч. 3 ст. 34 ЦПК України перегляд в апеляційному порядку рішень судів першої інстанції здійснюється колегією суддів суду апеляційної інстанції у складі трьох суддів.

Суд касаційної інстанції – це суд, який переглядає рішення суду першої інстанції після апеляційного перегляду справи та постанову суду апеляційної інстанції. Підставою такого перегляду є неправильне застосування судом норм матеріального права чи порушення норм процесуального права. Касаційне провадження характеризується визначенням об'єктом оскарження (ч. 1 ст. 389 ЦПК України), законодавчо встановленими випадками касаційного оскарження таких судових рішень, вичерпний (виключний) перелік яких міститься у ч. 2 ст. 389 ЦПК України, колегіальним розглядом справи – колегією суддів суду касаційної інстанції у складі трьох або більшої непарної кількості суддів (ч. 4 ст. 34 ЦПК України).

Відтак в Україні запроваджена двохінстанційна перевірка судових рішень за ініціативою учасників справи, а також осіб, які не брали участі у справі, якщо суд вирішив питання про їхні права, свободи, інтереси та (або) обов'язки.

Ми розглянули окремі питання цивільної процесуальної правосуб'єктності суду як суб'єкта цивільних процесуальних правовідносин. У підсумку слід зазначити, що суд є обов'язковим суб'єктам цивільних процесуальних правовідносин незалежно від стадії та виду цивільного судочинства та єдиним юрисдикційним органом, який уповноважений здійснювати правосуддя в Україні, характеризується специфічною правосуб'єктністю, яка відрізняється від правосуб'єктності учасників судового процесу та наділений законодавчо визначеним комплексом повноважень, у тому числі і дискреційними, що, насамперед, опосередковуються необхідністю виконання завдання цивільного судочинства, яким є справедливий,

неупереджений та своєчасний розгляд і вирішення цивільних справ з метою ефективного захисту порушених, невизнаних або оспорюваних прав, свобод чи інтересів фізичних осіб, прав та інтересів юридичних осіб, інтересів держави (ч. 1 ст. 2 ЦПК України).

Список використаних джерел:

1. Проблемы науки гражданского процессуального права / [В. В. Комаров, В. А. Бигун, В. В. Баранкова] ; под ред. проф. В. В. Комарова. Х. : Право, 2002. 440 с.

2. Терещук Г. А. Цивільне право. Конспект лекцій для студентів усіх напрямів денної та заочної форм навчання. Луцьк: ЛНТУ, 2017. 88 с.

3. Козлов А. Ф. Суд первой инстанции как субъект советского гражданского процессуального права. Томск : Изд-во Томского ун-та, 1983. 165 с.

4. Цивільне судочинство України: основні засади та інститути : монограф. / [В. В. Комаров, К. В. Гусаров, Н. Ю. Сакара та ін.] ; за ред В. В. Комарова. Х. : Право, 2016. 848 с.

УДК 305 : 349.2 [351.74-055.2]

*Полішко Наталія,
старший викладач кафедри
цивільно-правових дисциплін НАВС*

**РІВНІСТЬ ТА СПРАВЕДЛИВІСТЬ У СФЕРІ ПРАЦІ ЖІНОК,
ЯКІ ПРОХОДЯТЬ СЛУЖБУ В ПОЛІЦІЇ**

Проблема недотримання рівних прав і можливостей чоловіків і жінок є одним із важливих питань, які потребують нагального вирішення як в окремо взятому суспільстві, так і у всьому світі. Саме така обставина спонукала Організацію Об'єднаних Націй та інші міжнародні організації до розробки та затвердження ряду міжнародних документів, метою яких є забезпечення рівності та справедливості у сфері праці жінок, в тому числі і тих, хто несе службу в різних правоохоронних структурах.

Серед таких необхідно виділити: «Загальну декларацію прав людини», яка була прийнята 10 грудня 1948 року на Генеральній Асамблеї ООН, і яка проголосила принцип рівноправності, акцентуючи увагу на тому, що кожна людина повинна бути наділена всіма правами і свободами; «Конвенцію про ліквідацію усіх форм дискримінації щодо жінок – прийнята Резолюцією ООН 18 грудня 1979 року, якою утверджено права людини, гідність і цінність людської особистості та рівність чоловіків і жінок; Резолюцію 1325 Ради Безпеки ООН, прийняту 31 жовтня 2000 року «Жінки в 2000 році: рівність між чоловіками та жінками, розвиток та мир в XXI столітті».